

Ходзицька В.В., к.е.н., доцент,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»,
м. Київ

ГЛОБАЛЬНІ ПРИНЦИПИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ: СТРАТЕГІЯ ФОРМУВАННЯ БІЗНЕС-МОДЕЛІ КОРПОРАЦІЙ

Більшість корпорацій реального сектору економіки складно адаптуються до жорстких умов ринку, наслідком чого є диференціація їх фінансового становища з різним ступенем фінансової стійкості.

Ефективна організація виробництва на рівні корпоративних структур— це передумова конкурентоспроможності такої господарської одиниці. Перед корпораціями постає питання щодо необхідності формування не просто окремих конкурентних переваг, а певної системної конкурентної стійкості. Тому найважливіший виробничий сектор національної економіки потребує інноваційних підходів його управління. Управлінський облік виявляє найкращі джерела даних для пошуку інформації, котра має відношення до рішення, яке слід прийняти, до відповідальних за його прийняття осіб, а також до стилю та процесу його прийняття. Завдяки розумінню потреб зацікавлених сторін — як зазначено у Принципі комунікації — відбувається виявлення, збір і підготовка до аналізу інформації, найбільш важливої для прийняття рішення.

Аби бути релевантною, інформація повинна містити елемент прогнозування і враховувати питання, що здійснюють суттєвий вплив на майбутні результати. Нерелевантна інформація зазвичай включає в себе непоправні та фіксовані витрати, але не вся історична інформація є незастосовною. Інформація, що використовується для прийняття рішень, повинна бути цілісною. В процесі підготовки даних для аналізу, ці дані очищуються, групуються і фільтруються. Цінність інформації ґрунтується на її якості, точності, послідовності і своєчасності. Ця інформація є своєчасною стосовно рішень, які були прийняті чи будуть прийняті в певний період часу. Дані повинні бути захищеними, аби уникнути їхньої втрати чи фальсифікації. Якщо необхідно надати неперевірені чи неповні дані, вони повинні бути позначені відповідним чином, щоб при прийнятті рішення був відомий рівень їхньої достовірності. Інформація є контекстуалізованою. Інформація, яка застосовується в управлінському обліку, повинна відповідати трьом ключовим характеристикам: а. Прив'язаність до часу — використовується інформація за минулий чи поточний періоди, а також прогностичні дані. б. Необмеженість — інформація не обмежена традиційними рамками організації. Її збір здійснюється як всередині організації, так і за її межами, у тому числі у фінансових і робочих системах, серед клієнтів, бізнес-партнерів, постачальників, на основі ринкових і макроекономічних даних. в. Різноманітність — інформація може бути кількісною (як фінансова, так і нефінансова, включаючи екологічні і соціальні дані) та якісною.

Навички обробки кількісної та якісної інформації в управлінському обліку необхідні для того, щоб надавати особам, відповідальним за прийняття рішень, дані за минулий та поточний періоди, а також прогностичні дані. Управлінський облік дозволяє оцінити дані за минулі періоди для розрахунку рівня винагород за результатами роботи. Він дозволяє отримувати дані про поточну ситуацію в режимі реального часу для моніторингу реалізації стратегій і планів в узгодженні їх із поставленими цілями. Застосування сценарного планування, прогнозування та інших аналогічних інструментів в межах управлінського обліку забезпечує необхідне уявлення про розвиток ситуації для вироблення стратегії. [4].

Інформація, що використовується, може носити як фінансовий, так і нефінансовий характер, і охоплювати зовнішні та внутрішні питання, включаючи екологічні та соціальні. Після підготовки актуальної інформації, її можна застосовувати до моделювання та аналізу процесу створення вартості.

Принцип “релевантність” спрямовує управлінський облік на забезпечення керівників релевантною інформацією тоді, коли це необхідно, виявляє минулу, поточну, майбутню інформацію, зокрема фінансові та нефінансові дані з внутрішніх та зовнішніх джерел. Джерела включають соціальні, екологічні та економічні дані. Реалізація цього принципу забезпечує надання підприємству інформаційної підтримки під час планування, розробки стратегії і тактики та їх реалізації. На основі принципу “аналіз” (аналізується вплив на вартість) управлінський облік ув’язує стратегію організації з її бізнес-моделлю. Цей принцип допомагає опрацьовувати різні сценарії з метою оцінювання їх впливу на створення та збереження вартості. На використанні цього принципу базується моделювання різних сценаріїв, що демонструють причинно-наслідкові зв’язки між чинниками діяльності та її результатами.

Завдяки принципу “довіра” процес прийняття рішень стає більш об’єктивним та створює оптимальний баланс поміж короткостроковими комерційними інтересами організації й довгостроковою вартістю для зацікавлених сторін, тим самим посилює довіру та створює ефект надійності. Визначена мета цього принципу сформульована як необхідність активно управляти відносинами та ресурсами для захисту фінансових і нефінансових активів компанії, її репутації та вартості. Цей Принцип ґрунтується на взаємозв’язку між управлінським обліком і бізнес-моделлю. За допомогою моделювання впливу можливостей та ризиків вимірюється їхній вплив на стратегічні результати і оцінюється ймовірність конкретного результату з точки зору створення, захисту чи знищення вартості.

Список використаних джерел

1. Global Management Accounting Principles framework. AICPA|CIMA 2014. 54p.
2. Appendices for Financial guidelines for agricultural producers Recommendations of the Farm Financial Standards Council: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.aae.wisc.edu/jones/aae320hand/ffsgappdx.pdf/>.
3. Global Principles of Management Obligation. CIMA. 2017. URL: <https://www.cgma.org/content/dam/cgma/resources/reports/downloadabledocuments/ukranian-full-gmaps-document.pdf>